

(234)

Eugen Draganović

Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Ilica 44, 10000 Zagreb,
Hrvatska

Sabiranje prstaca i zaštita hridinastog dna u Hrvatskoj i u Sredozemlju

Populacija prstaca koja nastava hridinasta dna na hrvatskoj obali i otocima po znanstvenim procjenama nije ugrožena. No unatoč tomu Zakon o morskom ribarstvu (pročišćeni tekst) ('Narodne Novine 46/1997.) u svome članku 47. zabranjuje lov i stavljanje u promet te izvoz prstaca na cijelom teritoriju Republike Hrvatske i to zbog zaštite hridinaste obale. Slična zabrana lova ovih školjkaša postoji i u pojedinim drugim Sredozemnim zemljama. U arapskim Sredozemnim zemljama prstaci se ne love i ne jedu zbog vjerskih razloga a tako je i u Izraelu. Inicijativa kojom se predlaže da se danas postojeća odredba navedenog Zakona izmijeni tako da se dozvoli lov i stavljanje u promet prstaca sa stanovišta zaštite prirode nije prihvatljiva.

Collecting of date mussels and protection of rocky bottom in Croatia and in Mediterranean countries

According to the scientific opinion population of the date mussels is not endangered in Croatia. Nevertheless by the article 47. of the Law on marine fisheries it is forbidden to collect, to trade and to export them in the entire territory of Croatia in order to protect rocky shores and bottom from destruction. Similar legal provision exists in several Mediterranean countries. Date mussels are not collected in Arab Mediterranean countries also because of the religious reasons as well as in Israel. There is proposal for changing provision of the article 47. of the cited law in order to allow collecting of date mussels. This proposal is not acceptable for the nature protection reasons.

(235)

Hrvoje Gomerčić¹, Đuro Huber², Vera Gomerčić³

¹Zavod za anatomiju, histologiju i embriologiju, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Heinzelova 55, 10000 Zagreb, Hrvatska

²Zavod za biologiju, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Heinzelova 55, 10000 Zagreb,
Hrvatska

³Istraživački institut Pliva - Biomedicina, Šalata 2, 10000 Zagreb, Hrvatska

Uzgoj u poluzatočeništvu - vjerojatno jedini spas za sredozemnu medvjedicu

Sredozemna medvjedica (*Monachus monachus*, Hermann 1779.) zbog svoje je malobrojnosti, jedna od najugroženijih životinjskih vrsta na svijetu. Pretpostavlja se da ih danas još živi svega oko 350 jedinki. Nakon izvršenih istraživanja gotovo sa sigurnošću možemo smatrati da u Jadranu više ne postoji samorodna populacija ove vrste, iako se vrlo rijetko mogu vidjeti pojedini primjerci ove vrste, koji vjerojatno dolutaju iz Jonskog

mora. Uz svu zakonsku zaštitu i napore međunarodne znanstvene zajednice, njezin broj se i dalje smanjuje i približava broju kada njezino konačno izumiranje neće moći biti spriječeno. Stoga nam se čini, da je možda jedini način u pokušaju sprečavanja njezinog skorog izumiranja, te obnove jadranske populacije, umjetni uzgoj ove vrste u uvjetima poluzatočeništva. Na hrvatskom dijelu Jadrana za to ima idealnih uvjeta, te smatramo da bi trebalo organizirati takav centar za njen uzgoj u poluzatočeništvu. Dobro bi poslužio jedan zaljev, koji bi se mogao rešetkama zatvoriti i u njemu izgraditi odgovarajuće umjetne špilje. U blizini treba organizirati manji uzgoj komercijalnih vrsta morskih riba za hranjenje medvjedica živom ribom. Neophodne bi bile i hladnjače za čuvanje ribe kao osnove prehrane medvjedica u zatočeništvu. Provođenjem ovog uzgoja i razmnožavanja, medvjedice bi se mogle oslobađati u okolnu prirodu i tako obnoviti jadransku populaciju sredozemnih medvjedica.

Semicaptive breeding of Mediterranean monk seal - probably the only chance for avoiding its extinction

Mediterranean monk seal (*Monachus monachus*, Hermann 1779), due to its low numbers, is one of the most endangered animal species in the world. There are probably only 350 individuals of the Mediterranean monk seal living in the world today. After performed studies, we are almost positive that in the Adriatic Sea, there is no resident population of this species. Sometimes, however, individual specimens of Mediterranean monk seal can be seen in the Adriatic Sea, but they most probably stray from Ionian Sea. In spite of legal protection of the Mediterranean monk seal and the efforts of international scientific community, the number of Mediterranean monk seals is decreasing and is approaching the state where its final extinction could not be prevented any more. So, according to our opinion, the only way to try to prevent the near extinction of the Mediterranean monk seal and restoring its Adriatic population would be artificial breeding in semicaptivity. The ideal conditions for that can be found in Croatian part of the Adriatic Sea and we think that the center for Mediterranean monk seal semicaptive breeding should be established there. It could be a bay closed with grates in which the artificial caves could be built. Nearby, there should be organized breeding of commercial fish species that would serve as a live food for the Mediterranean monk seals. Also, the freezers would be necessary for fish preserving. In this way the Mediterranean monk seals could breed and could be released in neighboring their natural environment, and so their Adriatic population could be re-established.

(236)

Ivan Jardas, Armin Pallaoro, Perica Cetinić, Jakov Dulčić, Miro Kraljević

Institut za oceanografiju i ribarstvo, Meštrovićevo šetalište 63, 21000 Split, Hrvatska

Dugogodišnje promjene biološke raznolikosti u priobalnom području istočnog Jadrana: zajednice riba, rakova i glavonožaca

Stanje i promjene u priobalnim zajednicama riba, rakova i glavonožaca istražuju se uz istočnu obalu Jadrana od 1960. godine. Ta su istraživanja započeta, i bila su kasnije intenzivnija, u području srednjeg Jadrana (Dalmacija). Saznanja o stanju i promjenama

Hrvatsko biološko društvo
Croatian Biological Society

**ŠESTI KONGRES BIOLOGA
HRVATSKE**

s međunarodnim sudjelovanjem
Opatija, Hrvatska, 22.-26. rujna 1997.

**THE SIXTH CONGRESS OF
CROATIAN BIOLOGISTS**

with international participation
Opatija, Croatia, 22-26 September 1997

**ZBORNIK
SAŽETAKA PRIOPĆENJA**

**PROCEEDINGS
OF ABSTRACTS**

Zagreb, 1997.

ZBORNIK SAŽETAKA PRIOPĆENJA

ŠESTOG KONGRESA BIOLOGA HRVATSKE

**PROCEEDINGS OF ABSTRACTS OF THE PAPERS
OF THE SIXTH CONGRESS OF CROATIAN
BIOLOGISTS**

**Uredio:
(Edited by:)**

Duro Huber

**Tehnički urednik:
(Technical editor:)**

Josip Kusak

**Hrvatsko biološko društvo
Zagreb, 1997.**